

DE AYRI

“Allah'ın lütfudur, yeni dönemin kapıları açıldı”

15 Temmuz'un 2. yıl dönümünde Erdoğan, Hürriyet ve Sabah gazeteleri için kaleme aldığı makalede; “siyasi tarihin en büyük ihanetlerinden birinin milletin cesaretiyle bir zafere dönüştüğünü” yazdı. “Türk halkı, tıpkı Çanakkale’de ve İstiklal Harbi’nde olduğu gibi...” satırları, yeni rejimin ihtiyaç duyduğu bir kahramanlık mitine gönderme, kıyaslamadan çok ödeğmeydi.

Aynı makalede, darbe anında, FaceTime yayını ile halkı sokağa davet edip, İstanbul Havalimanı’na indikten sonra “Bu Allah'ın lütfudur” diyen Erdoğan, darbe gecesindeki sözlerini tamamlan ifadeler kullandı: “...Ülkemizde yeni bir dönemin kapılarını araladı...” İki yıl arasındaki, iki kısa cümle, bir çözümün en önemli parçalarıdır aslında.

“İntikam gecesi”

Birbirine bağlı o ifadeler basitliğinde tarihi göndermeler ve tekrarlanan yöntemle bir ana fikir çıkarmak olanaklıdır. Almanya’da Naziler bir ittifakla iktidara geldi. İktidarın bir kanadı, ‘Kahverengi Gömlekçiler’ olarak bilinen Sturmabteilung Birlikleri (SA), diğer kanadı ise Schutzstaffel (SS) yani Gestapo’ydu. 1. Dünya savaşından kalan, köhne Kahverengi Gömlekçiler’ ile Adolf Hitler’e yakın Gestapo birlikleri arasında yaşanan iktidar savaşı, 30 Haziran 1934 gecesi yaşanan “Uzun Bıçaklar” gecesine dönüştü. Operasyon Sinekkuşu (Kolibri) olarak da anıldı. Uzun Bıçaklar Gecesi deyimi Almanca’da katliamdan önce de kullanılıyor ve “intikam gecesi” anlamı taşıyordu. Bağimsız hareket edeneceği düşünülen, 85 SA üyesi, ‘önceden hazırlanmış listeler’ dahilinde ortadan kaldırıldı. Politik cinayetler, büyük bir tasviyeye uzandı. Operasyon, Hitler’in Avrupa sonra da dünya fethi için güçlü bir Alman Ordusu yaratma hazırlıklarını hızlandırdı. Nazi Almanya’sı için bir dönüm noktası oldu. Temizliğin ardından Hitler, yeni rejime giden yolda muhaliflerle de hesaplaşmaya başladı.

415 gündür heykel tutuklu

Nazi Almanya’sındaki muhaliflere ve toplumun geniş kesimine uzanan, savaş, intikam, mutlak ve iktidar kapılarını aralayan ‘fırsat gecesinden’ Türkiye’ye dönelim. **CHP** Mersin Milletvekili **Alpay Antmen** tarafından hazırlanan rapor önemli. OHAL sonrası rakamların derli toplu anlatımı. 15 Temmuz darbesinden sonra ne olduğunu da çarpıcı bir biçimde bir kez daha ortaya koyuyor. 12 Eylül darbesi ile yapılan karşılaştırma 80’lerin bile gölgede kaldığını anlatıyor.

Halkın, işi, özgürlüğü, yaşam hakkı elinden alınmış, eğitim ve hukuk yok edilmiş durumda. Halkın iradesine kelepçe vuruluyor. Siyasetçiler, gazeteciler, akademisyenler, biat etmeyenler, sanatçılar, laik kesim, kadınlar, çocuklar, emekçiler, sendikalar hedefe konuluyor.

OHAL döneminde çıkan 36 KHK ile 129 bin 410 kamu görevlisi ihraç edildi. 2 yıllık süre içinde,

71 bin 274 kişi gözaltına alındı, 50 bin 510 kişi tutuklandı. 52 kişi intihar etti, 10 kişi ise kaybedildi. 10 milletvekili, 200 il, ilçe ve belediye başkanı hala tutuklu. Cezaevlerinde toplam 228 bin 137 kişi var. Annesiyle birlikte sağlıklı ortamda tutulan bebekler, yaşlılar ve ağır hastalar sayıya dahil. 8 binin üzerinde yakalama kararı var. 170 bine yakın insan, karakola götürüldü, soruşturma geçirdi, hakkında işlem yapıldı. İçinde TV, radyo, gazete, dergi, ajans, internet sitesi olan 166 medya kuruluşu kapatıldı. 2500 gazeteci işsiz kaldı. Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) rakamları eklenilebilir. Buna göre 143 gazeteci cezaevinde.

Bu 2 yıllık süreçte, her gün 70 kişinin cezaevine gönderilmesi, Ankara’daki İnsan Hakları Heykeli’nin bile tam 415 gündür tutuklu olması, kimsenin çevresine yaşanılmaması, ‘hesaplaşmanın’ boyutunu gösteriyor.

Şaibe deyinince...

Darbe girişimi ‘naylon faaliyet’ olarak da değerlendirildi, destansı bir kahramanlık öyküsü olarak da anıldı. İnce çizgiye şaibelerden uzak kalmak imkansızdır; ‘Enişte’, çok önceden hazırlanan tasviye listeleri, MIT Başkanı Hakan Fidan, Eski Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez ve cihatçı Muaz el Hatib arasındaki darbe sırası toplantısı, orada okunacak selamları bile konuşulması, Boğaz Köprüsü davalarında ifade verenlerin, “Bir gün önceden haberimiz vardı, İstanbul’a geldik” sözleri gibi önemli ayrıntıların sayıfalarca yazmak mümkündür.

Köprüde linç edilen askerler, ve onlardan ele geçirilen silahlar, önceden hazırlandığı belli olan cihatçı organizasyonunu görmek imkansızdır. Köprüde 2 askerinin boğazi kesildi, biri Murat Tekin diğeri Enes Kanter... Ancak linç edilen Harp Okulu öğrencileri, askerler değil onlara eziyet edenler kollandı, dahası 696 sayılı KHK ile koruma zırhına alındı. Emir komuta zincirindeki gençlerin yerine, bazı ‘emri veren’ generallerin serbest olması ise ayrı bir konudur.

Darbe gecesi, “tek bir olaydan” çok, ilk kez paramiliter milis pratiğini gördüğümüzü, bu pratiğin ise ‘16 Nisan gözdağı’ ve ‘24 Haziran aşinalığına’ dönüştüğü bir süreçti.

Şerife bacımın duran kamyonu

Şüphesiz gerçek bir samimiyetle darbeye karşı çıkanlar oldu. Hesapları, kitapları yoktu. Yaşamını yitiren Yeni Şafak gazetesi çalışanı Mustafa Cambaz’ın oğlu Alparslan Cambaz, o samimiyeti “Kullanmanın, politikaya alet etmeyin” vurgularıyla aktarıyordu.

Naylon faaliyet ve da kahramanlık destanı...

CHP Lideri **Kemal Kılıçdaroğlu**, 15 Temmuz’un 2. yıldönümünde, “Bu bir kahramanlık destanı” açıklamasını yaptı. Oysa uzun süre başka ifadelerin arasında durmuştu: “15 Temmuz Darbe girişimi bütün ayrıntılarıyla, 249 şehidin kanının yerde kalmaması için aydınlatılmalıdır. 249 kişi ölecek ve biz arkasında hangi iradenin olduğunu bilemeyeceğiz. Biliniyordu, önlemedi, yararlanıldı... Kontrollü bir darbedir...”

Mecliste, Darbe Araştırma Komisyonu’nun feshedilmesi çok önemli başka bir konudur. **Kılıçdaroğlu**’nun uzunca süre arkasında durduğu açıklamaları ise söz konusu veriler nedeniyle daha somut ve akla yatkındır.

Türkiye’nin bir dönemi “O gece ne oldu?” sorusuna hapsoldü.

15 Temmuz için, en azından sonuç kısmı açıktır: Evet yol yaptılar, Şerife bacımın duran kamyonu üzerinden Türkiye’de yeni bir rejim inşa ettiler!